

МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ
ДНИ РУСЕ '78

КОНЦЕРТИТЕ НА ЛАЙПЦИГСКИЯ РАДИООРКЕСТЪР

С чудесно гостоприемство русенската публика посреща изкуството на гастролиращите музиканти — с много топлота, ентусиазъм, възторзи... Може би това е частичка от дългогодишната традиция на „Мартенските дни“, която придава на фестивалната атмосфера особена празничност, демонстрира любовта към музиката, съхранявана в културния живот на града. А в концертите на първия чуждестранен оркестър — гост на фестивала, имаше и още един повод за аплодисментите на русенци — участието на „яхнатата“ Богдана Пенева като солистка на една от възловите творби в человата литература. Концертът за виолончело и оркестър на Дворжак.

В двете фестивални вечери Лайпцигският симфоничен радиооркестър, под ръководството на диригента Хорст Нойман, поднесе в програмата си симфонични произведения, чиято интерпретация е пробен камък за качествата на всеки оркестров апарат — Първа симфония на Брамс,

Трета „Шотландска“ — на Менделсон, Моцартовия кларнетен концерт. Чухме един изпълнителски състав с много достойнства, отлична предпоставка за свободна изjava на диригентската концепция. Високо равнище на инструменталната сръчност, компактна звучност на црайха (великолепни инструменти!), широка звуково-динамична амплитуда (впрочем демонстрирана повече към нейната горна граница), изравненост и подвижност — много възможности показаха лайпцигските музиканти. И много потенциална сила на изпълнителско майсторство и оркестрантска отзивчивост.

Водачът на гастролата ни у нас — диригентът Хорст Нойман — според мен е от типа диригенти, които залагат повече на репетиционния процес, отколкото на „подиумния афект“, на неповторимостта на сценичния миг. Той провежда своето виждане за произведението със за видна последователност, уповаващ се на добрите технически качества на своя орке-

стр. Като че ли най-близка до изпълнителския му натюрел се оказа „Шотландска“ симфония на Менделсон. В неговата трактовка драматургическа тежест получиха II и IV част, където проличаа афинитет към блясъка, звуковата мощ, „танцовото“ начало. Впрочем в концепцията на Нойман за романтичната симфония явно се включват представите за мащабност, динамично протичане на формата, правеца впечатление звукова мощ. Открихме вкуса на диригента и в Брамсовата Първа симфония, и в съпроводата на человия концерт на Дворжак.

Взаимодействието на двамата изпълнители с различни темпераменти може да ни донесе както удоволствието от постигнато единие, така и трепета на сценичния риск. Съпроводът на кларнетиста Рудолф Бартел в Моцартовия концерт ни подсказваше уточнявани рами на творбата, които получиха своята реализация. Докато експресивното присъствие на Богдана Пенева в Концерта

на Дворжак (виолончелистка с нагласа към импулсивно, подчинено на сценичния рефлекс музициране) би получило по-тилна подкрепа в артистичното действие — чрез по-тънко осмисляне на редица драматургични моменти, при голямо богатство от темброви и динамични детайли.

Гостите от ГДР представиха на българската публика и произведение на техния сънародник Райнер Кунад. Творбата, наречена „Симфония за два оркестъра и ритмична група“, прозвуча в изпълнението на лайпцигските симфонични с ясно провеждане на идеята за съпоставяне, противопоставяне, взаимопределяване на струнната и духовата звучност, на ритмичния елемент и мелодийното начало.

Естествен интерес предизвика и изпълнението на „Ритмични движения“ от Георги Костов. За мен интересни са няколко неща. Преди всичко, струва ми се, немските музиканти схващат в творбата на Костов изjava на първич-

ност и веселие, музикантска фриволност — вероятно впечатлени от необичайната метроритмична организация. И тази посока е станала водеща в тяхното търсене на най-добро покритие на произведението. Такава позиция към творбата е възможна, включена в композиционния замисъл. В този случай най-добрият път към търсена художествен резултат е едно действително освобождаване на изпълнителската психика, което до голяма степен оркестърът постигна, но разбира се основано на други музикантски представи за ритмично „излишество“. Постигнатото според мен беше повече в звука — открит, оголен, отговарящ на интерпретаторския подход.

С гастролата на Лайпцигският симфоничен радиооркестър фестивалът откри поредицата от чуждестранни изпълнителски състави. От тях ще очакваме много и интересни срещи с музикалното изкуство, различни виждания, различни резултати.

Маня ПОПОВА